

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

HE 111/2024 vp Varhaiskasvatustlain muuttaminen

Eduskunnan sivistysvaliokunta 2.10.2024
Opetusneuvos Mervi Eskelinen

HE 111/2024 vp – Varhaiskasvatuslain muuttaminen

- Esityksessä ehdotetaan kumottaviksi varhaiskasvatuslain lainkohdat, joissa säädetään velvollisuudesta
 - laatia paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma (22 §) ja
 - raportoida varhaiskasvatuksen henkilöstön täydennyskoulutuksesta (70 § 2 mom. 5 kohta)
- Tavoitteena vahvistaa kuntien toimintaedellytyksiä purkamalla normeja nykyisestä kuntien tehtäväkentästä; varhaiskasvatuksen osalta normien keventäminen suunnataan suunnittelu- ja raportointivelvoitteiden keventämiseen osana tavoitetta vähentää hallinnollista työtä.

Esityksen keskeinen sisältö / 22 § kumoaminen

- Esityksessä ehdotetaan, että **varhaiskasvatuslaista poistetaan kunnan velvoite laatia paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma** kumoamalla varhaiskasvatuslain 22 §.
 - Valtakunnallisten arviointien mukaan paikallisten varhaiskasvatussuunnitelmien laadinta on monivaiheinen, aikaa vievä, laaja ja merkittävä hallinnollinen työ.
 - Lisäksi paikallisten varhaiskasvatussuunnitelmien päätavoite, valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden konkretisointi ja paikallisten erityispiirteiden huomioon ottaminen käytännön pedagogista toimintaa ohjaavaksi ei välttämättä toteudu
- Jatkossa kunnalla ei olisi velvollisuutta laatia paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa, mutta kunta voisi edelleen laatia sellaisen.
 - Kunnilla on myös mahdollisuus suunnata jatkossa ohjaustaan muuhun, kunnan näkökulmasta tarkoituksenmukaisempaan suuntaan.

Esityksen keskeinen sisältö / 70.2 § kohta 5

kumoaminen

- Esityksessä ehdotetaan **henkilöstön täydennyskoulutuksen raportointivelvoitteen keventämistä** kumoamalla varhaiskasvatuslain 70 § 2 momentin kohta 5.
 - Varhaiskasvatustoimijat tallentavat tällä hetkellä jokaiselle tietovarantoon tallennetulle työntekijälle tiedot henkilön täydennyskoulutukseen osallistumisesta → huomattava hallinnollinen työ, koska täydennyskoulutuksiin osallistuu vähintään tuhansia henkilöitä vuosittain.
 - Jatkossa henkilöstön täydennyskoulutusta koskevia tietoja ei tallennettaisi kansalliseen tietojärjestelmään.

Taloudelliset vaikutukset

- Paikallisesta varhaiskasvatussuunnittelusta luopumisen ja henkilöstön täydennyskoulutukseen osallistumisen raportoinnin keventämisen vuotuinen kustannussäästö olisi yhteensä 2,2 miljoonaa euroa, josta peruspalveluiden valtionosuusprosentilla laskien säästö valtiolle olisi 540 000 euroa
 - Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman suunnitteluvelvoitteesta luopuminen tuottaisi 1,8 miljoonan euron vuosittaisen säästön
 - Varhaiskasvatuksen täydennyskoulutuksen tallentamisvelvoitteesta luopumisen arvioidaan säästävän noin 400 000 euroa

Viranomaisvaikutukset

- Luopuminen paikallisista varhaiskasvatussuunnitelmista tarkoittaa, että Opetushallituksen tulee uudistaa valtakunnalliset varhaiskasvatussuunnitelman perusteet sekä toimeenpanon tukimateriaalit
- Täydennyskoulutustietojen tallentamisesta luopumisen arvioidaan aiheuttavan jonkin verran kertaluonteista lisätyötä Opetushallitukselle (esim. tietojärjestelmiin)

Vaikutukset kuntiin

- Luopuminen paikallisista varhaiskasvatussuunnitelmista keventää kuntien suunnitteluvetoa ja suunnitelmien laadintaan, arviointiin ja päivittämiseen tarvittavaa hallinnollista työtä
- Täydennyskoulutustietojen tallentamisvelvoitteen poistamisen arvioidaan vähentävän varhaiskasvatustoimijoiden hallinnollista työtä. On todennäköistä, että varhaiskasvatustoimijat itse seuraavat henkilöstön täydennyskoulutuksen osallistumista edelleen paikallisesti.
 - Tallentamisvelvoitteesta luopuminen aiheuttaisi mahdollisesti kertaluonteisia kustannuksia niille varhaiskasvatustoimijoille, jotka tallentavat tiedot tietovaranto Vardaan järjestelmäintegraation avulla.

Vaikutukset yksityisiin varhaiskasvatuksen tuottajiin

- Myös yksityisten varhaiskasvatuksen tuottajien velvollisuus laatia paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma ja täydennyskoulutustietojen tallentaminen päättyvät, joten niihin aiemmin käytetty työaika voidaan kohdentaa uudelleen tarkoituksenmukaisella tavalla

Vaikutukset lapsiin

- Mikäli sellaiset kunnat, joissa paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on todettu toimivaksi, lopettavat sen laatimisen velvoitteen poistuessa, voi velvoitteesta luopumisella olla kielteisiä vaikutuksia varhaiskasvatuksen laatuun
- Velvoitteesta luopuminen voi myös saattaa lapset ja lapsiperheet eriarvoiseen asemaan, jos vain osassa kunnista laaditaan paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma
- Varhaiskasvatuksen suunnitteluvélvoitteiden purkamisella saattaa olla kokonaisuutena kielteisiä vaikutuksia varhaiskasvatuksen laatuun ja lapsen edun toteutumiseen. Mahdolliset kielteiset vaikutukset saattavat korostua erityisesti heikommassa asemassa olevien lasten, kuten esimerkiksi kehitysvammaisten lasten, kohdalla.
- Täydennyskoulutusten tallentamisella ei arvioida olevan suoria vaikutuksia varhaiskasvatuksessa oleviin lapsiin tai lasten varhaiskasvatuksen laatuun. Velvoitteesta luopumisella saattaa olla vaikutuksia täydennyskoulutustietoja koskevaan tietopohjaan ja siten sillä saattaa olla välillisesti vaikutuksia varhaiskasvatuksen laatuun

Tiedonhallintavaikutukset ja vaikutukset tietosuojaan

- Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laatimisella arvioidaan olevan kunnille kertaluonteisia tiedonhallintavaikutuksia. Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laatimisvelvoitteen poistamisella ei arvioida olevan tietosuojavaikutuksia.
- Täydennyskoulutustiedon tallennusvelvoitteen poistamisella arvioidaan olevan kertaluonteisia vaikutuksia Opetushallituksen ja varhaiskasvatustoimijoiden tiedonhallintaan.
- Ehdotuksella katsotaan olevan tietojärjestelmävaikutuksia. Niiden varhaiskasvatustoimijoiden, jotka tallentavat tiedot tietovarantoon järjestelmäintegraation avulla, tulisi tehdä muutoksen edellyttämät rajapintamuutokset. Opetushallituksen tulisi tehdä muutoksen edellyttämät tekniset muutokset kuten estää uuden täydennyskoulutustiedon tallentaminen Varda-tietovarantoon.
- Täydennyskoulutuksen tallennusvelvoitteen poistamisella ei arvioida olevan tietosuojavaikutuksia rekisteröidyille

Voimaantulo

- Lakimuutos on suunniteltu tulevan voimaan 1.1.2025

A decorative graphic in the top-left corner consisting of several overlapping circles in various shades of teal and light blue, creating a layered, organic shape.

Kiitos!